

ЦІНА 2 КРБ.

ЖУРНАЛ САТИРИ І ГУМОРУ

перець

ДО ПУСКУ ПЕРШОЇ ЧЕРГИ ДНІПРОГЕСУ

№ 23—24 (106—107)
КИЇВ, ГРУДЕНЬ 1946 р.

РІК ВИДАННЯ V

Малюнок В. Литвиненка та О. Козюренка

З НОВИМ ТОКОМ!

— Дозвольте стати до ладу!

НОВОРІЧНА ПОДОРОЖ ПЕРЦЯ

Уклін і привіт вам од щирого серця, мої читачі — почитателі Перця!

Бував я за рік не в одному районі. І пішки, і возом, і з вами в вагоні — не раз поспішав на заводи, в артілі, щоб скрізь допомогти в нашій славному ділі.

І от, я зібрався у ніч новорічну зробити мандрівку велику й незвичну.

Незвичну тому, що (скажу по секрету): надвечір зайшов до мого кабінету — майор Копилов у мундирі пілота. На грудях сія орденів позолота. Спиривсь. Козирнув. (Ми зустрілися вперше).

— Вітаю, — говорить, — товаришу Перце! Із полку свого на десятю годину — доставив для вас незвичайну машину! Злітати й сідати вона може — де треба. Бистріша од кулі у просторі неба. Чудової витримки, зручності, сили. Її в сорок шостім уральці створили!

Як сів я в кабіну в ту зоряну пору, то ніби ракета полинув угору. Над Києвом рідним кружляю по колу... І все мені видно: й сіяння Подолу, й десятки будинків, що встали в онові, і довгі мости понад води Дніпрові. Он там — наче блискавка сяє зелена... То в «Ленінській кузні» огні автогена. Ген бризнули іскри — букети металу... То молоти б'ють у цехах «Арсеналу».

...Ось Дариця згоює рани — руїни.

— Здорово, Рахманіні! — гукаю з кабіни. — З яким тебе роком вітати в цю нічку? Ти, певно, давно вже скінчив п'ятирічку!

Дивлюся—встає за столом він багатим:

— Вітай мене, Перце, із п'ятидесяти!

...Машина хитнула сталевим фізеляжем.

— Легаєм на курс! — Копилов мені каже... І вже я лечу понад степом широким, вітаю селян з наступаючим роком. Лечу, мов комета в небеснім просторі, торкаючи крилами райдужні зорі. Внизу, де недавно гули бойовища, — вже вирости села нові з попелища. На школах і хатах ще свіжі покривлі. Видніють на фермах подовжні будівлі. Вітаю дівчат у Полтавському краї, що вславили їх видатні урожаї.

— Ну, як ваші справи?

І чую:

— В порядку! Здали вже буряк, п'ємо чай унакладку, читаєм книжки і на полі артілі— вже ставим щити, щоб спинять заметілі.

Про них, трудівниць, мої радісні думи... Гребінка і Лохвиця... Ось уже й Суми.

Промчав мій літак ще не більш як хвилину й вітав я Пармузину Агрипину.

— Одержала,— каже, — і хліб я, і гроші. А може в дорогу вам дати калози? У мене їх ось ціла скриня, нівроку! Уславився мій коксагиз цього року!

— Спасибі, — кажу, — за роботу хорошу. Америку ви... посадили в калозу!

Лечу... Хочу більше оглянути, збагнути. Усе мені видно, усе мені чути: міста наші й села колгоспні любими... Накрила зима зелені озими...

А ген — скільки глянь — крізь засніжені гони біжать та й біжать з вантажем ешелони. Мов струни дзвенять степові залізничі... Біжать од Москви — дорогої столиці. Біжать із Баку, із Уралу, Кузбасу — з станками і з лісом, з цистернами гасу... В Донбас, на Одесу, на Львів їх дорога! Це нам від народів-братів допомога! В цій дружбі навік — наша сила орляна. Тому і встає із руїн Україна!

...І от, я над містом заводів і парків.

— Це Харків? — питаю.

— Так точно! Це Харків!

Я бачу: з цехів, де чорніли руїни, вже йдуть трактори, молотарки, машини... І грона вогнів на карнизях Держпрому... Святкові пісні чути з кожного дому...

Майор Копилов — льотчик першого класу.

— Дивіться, — гукає, — на саяво Донбасу!

Дивлюсь. А внизу — скільки видно круг мене — заграви знялись понад домни, мартени. Йде лавою вугіль із кожної шахти. У кожнім забойі стахановські вахти.

Зупинка на мить...

З шахтарями розмова...

І ось, я заходжу у дім Лукічова. Тут друзів, гостей — переповнена хата. В святковому одязі хлопці, дівчата.

— Здорово, — кажу, — богатир п'ятирічки!

А він, як людина гостинної звички, — до столу мене в своїй добрій родині...

— Давай, — каже, — Перце, хильнем по чарчині! За те, щоб у рік трудовий сорок сьомий здобув я рекорд ще в житті невідомий. За те, щоб твій перець перчив ще гостріше. За те, щоб щодня ми ставали міцніші. За те, щоб усі черчіллі куцохвості від успіхів наших погубили зі злості!

— Давай! — і за дні велетенського зросту — зняли ми чарки лукічовського тосту.

Лечу я вклонитись Дніпрові-Слауті... Його визволяв незабутній Ватутія... У пам'яті — бій за Дніпро виростає...

Та що воно сталось?! Півнеба палає!...

— Невже це світанок? — спитав Копилова.

— Це сяє відроджена сила Дніпрова!

Це знов — почина повертати турбіни, засвічують в селах вогні, мов рубіни, приводити в рух агрегати, заводи, всевладно скоряючи сили природи, народна краса — Дніпрельстан ясноокий!

Рече та вирує Дніпро наш широкий!

Одсвічують крила вогні Дніпрогесу... Літак мій летить — на Херсон, на Одесу!...

Так ось воно, Чорне, схвильоване море! Я бачу, як край мій чатують лінкори, як стали в строю крейсера, міноноси.

— Здорові були, чорноморці-матроси!

Брати-моряки мене стріли, як гостя...

А потім пізнав я того ж таки Костя, який швартував на морському причалі ті самі шаланди, що «повні кефалі».

Побачив нових пароплавів когорту. За цим — розгорнувся над баштами порту й поплив понад рівні дністровські долини вітати з новим роком селян Буковини. А звіди я — став висоту набирати й подався до братів за високі Карпати. До рідних братів, що дїждалися волі, що роблять не в пана — на власному полі. В містах і на селах — зірки п'ятикутні освітлюють шлях їм в щасливе майбутнє.

Ці зорі свободи сіяють повсюди.

І скрізь, де бував я, готуються люди — послати у день всенародного свята у Раду Верховну свого депутата. Послати — лиш відданих, вірних, трудящих, послати — героїв, найкращих із краях.

...Вже місяць півколом за гори схилився, коли я з мандрівки своєї вертався.

...Вже року нового йшла друга година.

Сидить за столом трудова Україна. Здіймає бокали з вином аж до стелі — за дні будівничі, щасливі й веселі. За славу в боях, що не згасне до віку, за партію нашу могутню й велику!

Я радий, що теж можу чарку підняти, що встиг багатьох з новим роком вітати.

Вітаю і вас я од щирого серця, мої читачі — почитателі Перця!

Враження Перця записав
Степан ОЛІЙНИК

Буває, трапляється...

РУДИЙ МИКИТА

В санітарній частині одного з наших загонів був іздовий — Рудий Микита. Він і справді був рудий, мов голландський півень, вайлуватий та до того ще й тугодум.

Мав Микита багаторську силу, але хоробрістю природа його не наділила. Як тільки починався бій, чи лунав десь раптовий постріл, Микита плигав з воза, хапав лопатку і за дві хвилини у нього був готовий такий «окопчик», що іншому і за годину такого б не вирити. Микита лягав у той окопчик і зверху прикривав голову лопаткою.

Багато смішних пригод траплялося з Рудим Микитою. Ось про одну з них я й хочу розповісти.

Це було в Карпатах. Вириваючись із оточення, ковпакиці влетіли в місто Делятин, де було біля тисячі німецьких та угорських солдатів. Я був у той час поранений в ногу. І Микита допомагав мені йти через гори.

У місті зчянилася страшна колотнеча. Німці ми там наклали чимало. Вони не чекали нашого приходу і наш несподіваний візит приголомшив їх остаточно.

Коли ми з Микитою добрались до середини міста, перед нами розірвалась міна, і Микиту як водою зміло. Я шукав його по всіх закутках, але ніде не було мого провідника. Я вже хотів було йти далі, як почув несамовитий крик із розчинених дверей аптеки: «Рятуйте, людоньки, вбивають!» То кричав Микита.

Я заскочив до аптеки. У приміщенні від пожеж було видно як удень. На фоні білих пляшечок і баночок вмальовувалась велетенська постать Микити. Він стояв посеред аптеки і тримав за горло двох німецьких офіцерів, які з переляку забігли сюди. Вони вже були задушені сталевими Микитиними руками. А Микиті здавалося, що німці пручаються, хочуть вирватися і напасти на нього.

Я наказав Микиті пустити уже «готових» есесівців, але він ще дужче закричав: «Рятуйте, убивають мене, старого!». Тоді я вистрелив двічі, куди попало. Микита глянув на мене, змовк і випустив із своїх рук по-

Малюнок Грі

кійників. Вони, як мішки, повалились на підлогу.

— Ой спасібі ж тобі, Платонуку, що врятував мене, старого, від лютої напасті. Забіг я в аптеку, щоб бігтів для тебе припасти, а вони й навалились на мене. Якби не ти — пропав би, їх же два, а я один, та й карабін у мене за плечима, а вони з пістолетами.

Я нічого не сказав Рудому Микиті. Витяг з кобур задушених офіцерів два новеньких пістолети, один взяв собі, а другий дав Микиті і ми подалися далі.

Платон ВОРОНЬКО

ЯК МЕНЕ ЗРОБИЛИ ДИПЛОМАТОМ

Подорожуючи по Канаді й Сполучених Штатах Америки, я мала нагоду близько познайомитись із звичаями американської преси.

В кожному місті кореспонденти газет закидали мене й моїх товаришів по подорожі такими стандартними запитаннями:

— Чому в СРСР жінкам заборонено пудритись?

— Чи правда, що коли місцевій владі не подобається яке-небудь подружжя, вона наказує подружжю розлучитись?

— Правда, що леді тільки в нас змогла зробити собі манікюр?

Ім байдуже було, що ми рішуче спростували це безглуздя. Газети продовжували плести нісенітницю й вигадувати нові... посилаючись на нас. Один репортер, знаючи, що ми летіли до США через Париж, вигадав навіть інтерв'ю зі мною, хоч я того репортера й у вічі не бачила. Ось як звучало це «інтерв'ю»:

«На запитання — як вам подобається Париж? — леді Гайдай відповіла: «Досить дорога пшениця!» — й посміхнулася через перекладача».

Наші перекладачі, прочитавши це «інтерв'ю», реготали цілий день і просили: «Леді Гайдай, покажіть, як ви посміхаєтесь через перекладача!»

В Канаді одна журналістка спитала в мене:

— Скажіть, місіс Гайдай, яка різниця між канадійкою й радянською жінкою?

Одверто кажучи, мені набридли вже ці інтерв'ю. Я знала, що мою відповідь буде однаково перебріхано, а тому, не вдаючись у подробиці, відповіла:

— Ви канадійка, а я — радянська жінка. Подивіться на мене й на себе а про різницю напишіть у вашій газеті.

На другий день я прочитала в газеті кореспонденцію, в якій було сказано, що місіс Гайдай не тільки оперна співачка, а й дипломатка.

Я була вражена не так компліментом, як тим, що цього разу журналістка не вмістила в газеті чергової вигадки про нас. Але це був лише прийнятний виняток з того потоку брехні і наклепів, якими супроводжувала нашу делегацію американська преса.

Зоя ГАЙДАЙ

Народна артистка СРСР

ІСТОРІЯ ХВОРОБИ ДИРЕКТОРА ПРОРИВЧЕНКА

Керівники деяких підприємств, замість організації розумної ритмічної роботи на виробництві, домагаються виконання плану за рахунок різних штурмів, авралів. Така робота нагадує температуру тяжко хворого — то спадає, то підвищується.

Малюнок Бе-Ша

Температура нормальна...

Знобить...

Гарячка...

В хижі дяді аТома

Дядя аТом найпопулярніша тепер персона серед реакційної братії.

А яку дядя аТом має розкішну хижу: з лакейською, англосаксонською джазбандою, херстораном, лабораторіями і т. ін. і т. д.

І день, і ніч англосаксонська джазбанда ріже веселої «Якби мені хоч малесеньку війну»...

Різної масті люди тупцюються і в хижі дяді аТома, і поза хижою.

І день, і ніч лакейська повнісенька лакуз — україно-німецько-хтобільшедасть націоналістів та інших бандоквіслінгівців. Тут і Мельник з Бандурою, і полковник Рогожин, й усташ із Загреба, й прибалтійський панок. Вони зустрічають гостей дяді аТома, облизують, прилизують, вилізують та до землі їм уклоняються: «сдайте!»

А під дудки англосаксонської джазбанди витанцювують андерси, комар-буровські чи бур-комаровські та всілякі чалдаріси й хитосокалдаріси...

— Скоро в Польщу, пане Андерс? — допитується хитос.

— Жду сигналів од Миколайчика, — відповідає Андерс.

Біля греко-польської пари вибиває чечітку австралійська дипломатична синиця, яка хвалилася, що може море спалити. Звуть синицю містер Еватт. Тут він уже не вносить поправок, а запасається новими, щоб спробувати спалити ще одне море.

А Ялчина потягло на дичину. Він поспішає до херсторану підкріпитись свіжою уткою про «руку Москви» й «червону небезпеку». Херсторан славиться цими стравами на весь світ.

Містер Херст зустрічає Ялчина свіжою уткою. «Подождіть, панове, — попереджає він іранських охотників на дичину, — обслужимо Ялчина, а за ним і вам подамо».

Найповажніший гість дяді аТома пан Черчілль разом з Мослі п'ють та вигукують: «Ще підлий-те нам напою, що зветься: «Мир прекрасний тільки під час війни», виробу пана Баруха».

Аргентина співає любовних пісень удові Гітлера. й Муссоліні Франкоіспанці: «Я вас люблю»... У пісні ясно чути німецький акцент.

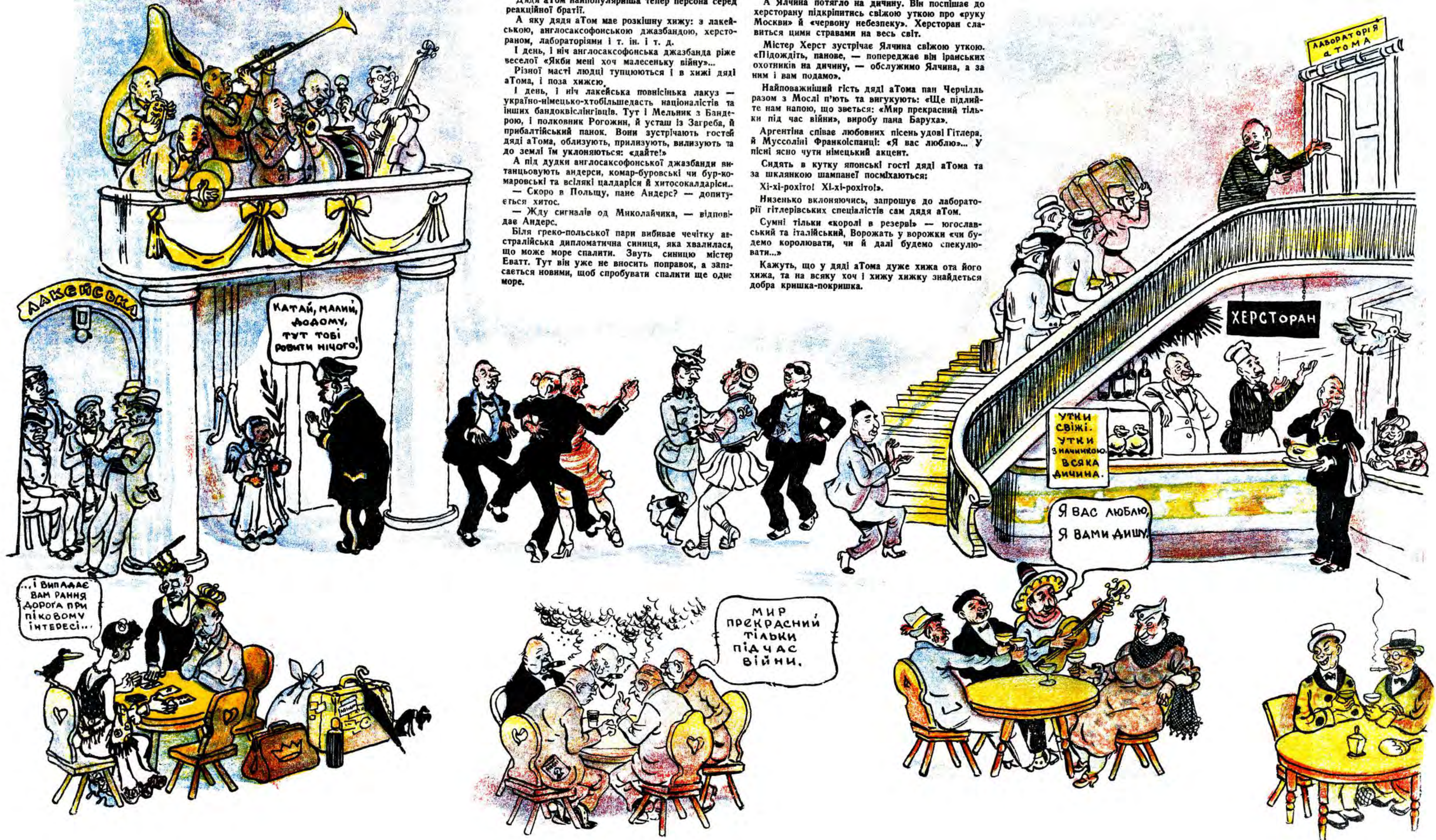
Сидять в кутку японські гості дяді аТома та за шклянкою шампаней посміхаються:

Хі-хі-рохіто! Хі-хі-рохіто!

Низенько вклоняючись, запрошує до лабораторії гітлерівських спеціалістів сам дядя аТом.

Сумні тільки «королі в резерві» — югославський та італійський, Ворожать у ворожки «чи будемо королювати, чи й далі будемо спекулювати...»

Кажуть, що у дяді аТома дуже хиха ота його хиха, та на всяку хоч і хиху хиху знайдеться добра кришка-покришка.

Телеграф Терця

РОЗМОВА З ЧИТАЧАМИ ПІД НОВИЙ РІК

Напередодні Нового року «Перець» доручив нам зв'язатися по телефону з читачами. Ми зробили це так: почали набирати перший-ліпший номер, знаючи, що так чи інакше, а потрапимо до чатача.

Після продовгуватого оксамитового гудка відповів такий же оксамитовий голос художнього керівника театру російської драми К. П. Хохлова. Він охоче поділився з нами своїми думками з приводу старого і нового років.

— Минулого року театри Києва були дуже багаті на весілля. Наш театр зіграв «Весілля Кречинського», «Сватання Белугіна». Музкомедія безперервно справляла «Весілля в Малинівці», у франківців відбулося «Весілля Фігаро». Навіть в опері знайшлася «Продана наречена». Всі ці весілля відволікали увагу наших режисерів від сучасної тематики. В цей же період, через моє потурання, в російську драму проникли «Дамі й гусарі», аж поки «Обыкновенный человек» остаточно не витіснив їх з нашого репертуару.

— Сьогодні, — додав Костянтин Павлович, — я підніму бокал «За тех, хто в море». Роботу над цією п'єсою ми щойно закінчили. Новий рік ми розпочинаємо «Хождение по мукам» А. Толстого (а також — творчих).

Дзвонимо далі. Біля телефона — відомий льотчик. На наше запитання: — як він гадає зустріти Новий рік? — льотчик лаконічно відповів:

— Дома, з друзями. По-справжньому займемося штопором.

Набираємо черговий номер.

Якось трапилось так, що ми включилися мимоволі в чужу розмову і підслухали її:

— Черговий адміністратор Оперного театру слухає, — нетерпляче гримкотів бас.

— Алло! Опера? Щось вас кепсько чути, — говорив другий голос. — Дзвоню з району. Прошу залишити квиток у найближчі дні на сучасну оперу.

— Немає, — з досадою відповідає бас.

— Квитків немає?

— Квитки є. Опері в нас такої немає.

— Ех, ви — «куда, куда вы удалились!»

Бас нервово повісив трубку...

Слідуючий абонент був зайнятий. Ми запам'ятали його номер. Знову крутимо диск автомата. Попадаємо до критика Овчарова. На наше запитання — над чим він тепер працює, — критик відповів:

— Уважно оглядаю критичним оком новорічний стіл, перш аніж сісти за нього.

Ми делікатно порадили критикові так же уважно оглядати книги, перш аніж сідати писати про них.

Дзвонимо далі. Нам пощастило спіяти невловимого Ковпака.

— Сидір Артемович, — майже скрикнули радісно ми, — з наступаючим Новим роком! Як ви зустрічаєте його?

— Тримаємо порох сухим! — відповів Сидір Артемович.

Потім ми натрапили на якогось сердитого дядю, з якоїсь артілі. Почувши, що ми з Перця і вітаємо його з Новим роком, дядя похмуро відповів, що перцю йому вже дали, що до Нового року йому немає діла, власне, навпаки, діла в нього дуже багато, так як він ще й досі не розраховувався з старим роком і з старими замовцями. На запитання, які в нього плани на сьогоднішній вечір, він, зітхнувши, відповів: «Не виконані».

Розмовляємо з старим майстром одного заводу:

— Новий рік, як і попередній, складається з 12 місяців. Проте, це ще не факт, — сказав майстер. — В ньому може виявитися і 10, і 9 місяців, а то й ще менше. Через те і другий рік нової п'ятирічки, при умові настирливої праці усіх нас, можна зробити і третім. За це я і вип'ю сьогодні з своєю старою чарку доброї горілки.

Турбуючись про своїх читачів, ми вирішили вияснити прогноз погоди на новий рік.

Подзвонили на метеорологічну станцію. Черговий синоптик відповів:

— В нас буде ясно. За кордоном — густий туман.

... 12 годня. З Новим роком, з новим щастям, дорогі читачі.

ЧЕРНІЛКО

СКОРОМОВКИ

Виголошуються не переводячи подиху.

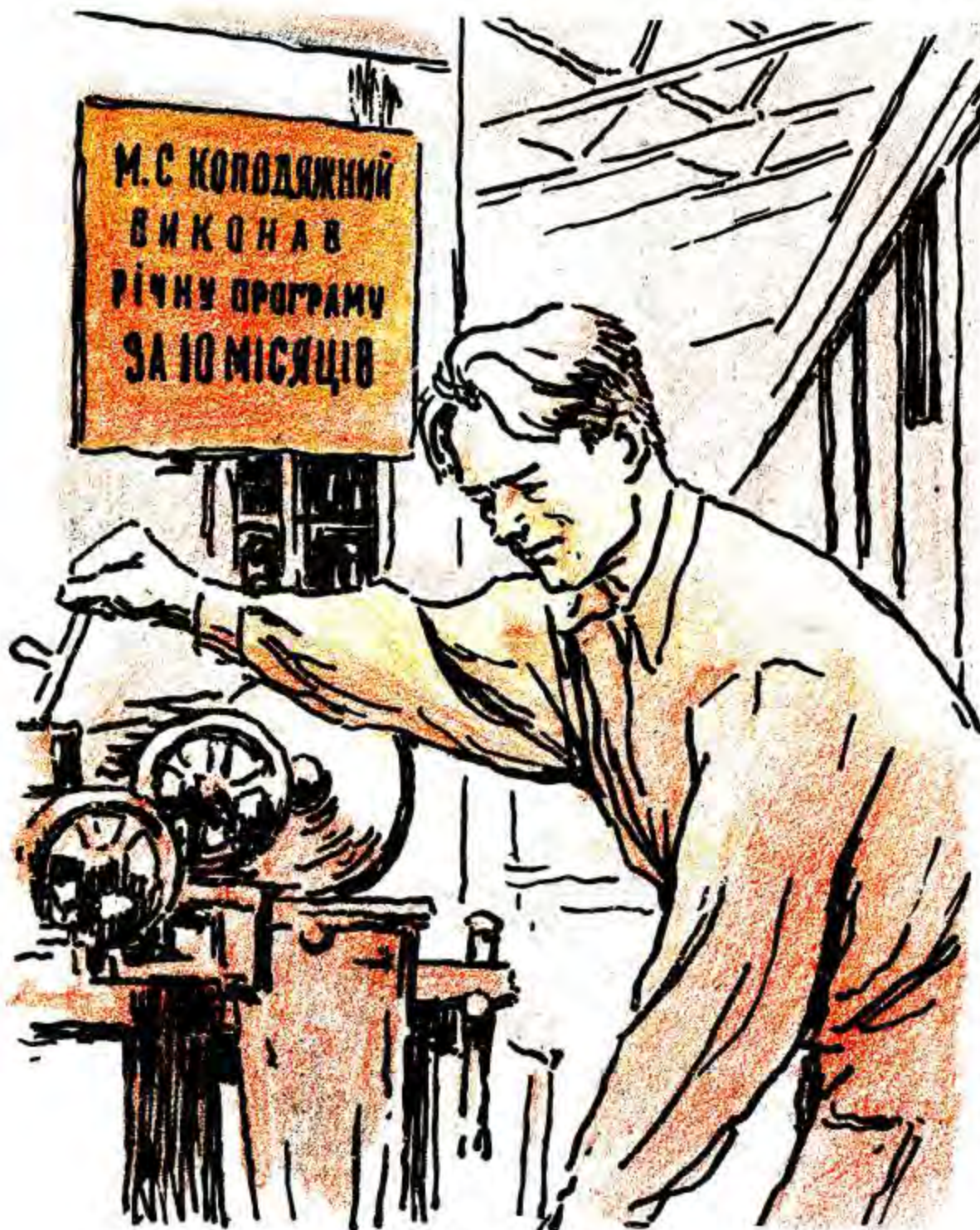
Головм'ясомолоптач

Укрптахотехностачзбут

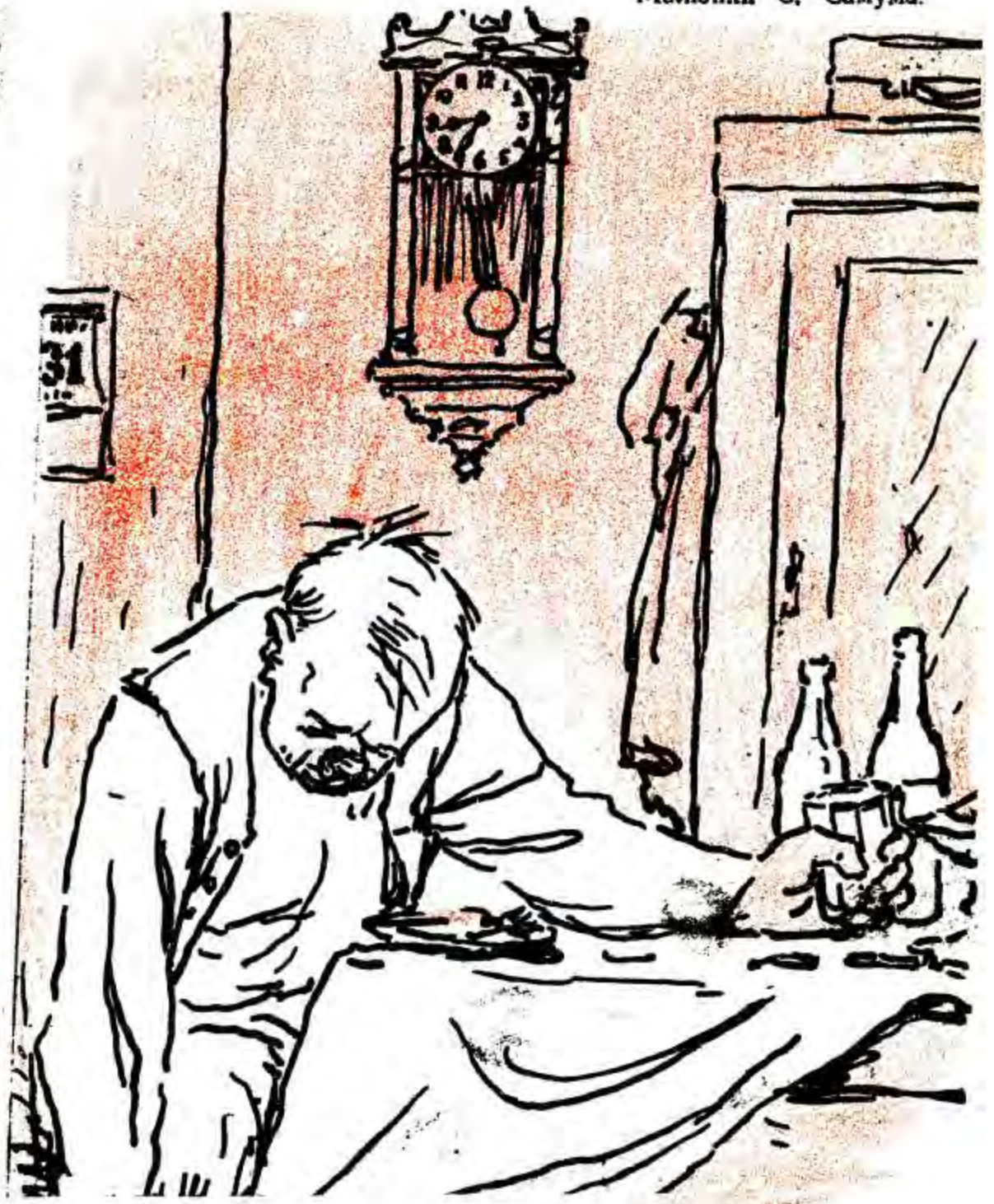
Головскотвідгодівлепостачзбут

Укркомбікормрадгоспзбутпостач

(Записано в Міністерстві м'ясо-молочної промисловості УРСР).

Рекомендується.

Не рекомендується.

ПИЛИП ПИЛИПОВИЧ

Коли поїзд рушив і всі пасажери влаштувалися на місцях, один з моїх супутників, засмаглий, аж чорний, капітан запитав, ні до кого не звертаючись:

— В Одесу, отже, ми прибудемо о п'ятій сорок?

— Як знати? Може і спізнимося, — відповів чийсь іронічний голос з верхньої полиці.

— Дозвольте, — здивувався капітан, — адже поїзд іде за розкладом?

— Блажен, хто вірує, — почувся той самий голос.

— Еге, — засміявся капітан, — та ви буваєте з породи Пилипів Пилиповичів? У нашій місті на Одещині був фельдшер Пилип Пилипович. Так от, прийде було до нього селянка з хворим дитинчам, а Пилип Пилипович подивиться на нього, покрутить вуса і скаже:

— Мабуть, помре.

— Ой, лишенько! — починала метушитися злякана мати. — Воно ж вчора ще було зовсім здоровісеньке. — Та почекайте, — заспокоював її Пилип Пилипович. — Я ж не сказав, що напевне помре. Я сказав: мабуть!

— А що ви думаєте, — підтримав капітана вже немолодий пасажир, — є такі. Ось вам ще один приклад. Я керую великим будівництвом на Сході. Справа нова: багато чого доводиться робити помацки, турбот багато. І тут тобі обов'язково підвернеться який-небудь Пилип Пилипович! Послухати його — так і матеріал, напевне, підвезуть невчасно, і сталь, треба думати, буде не тієї марки, що потрібно, і, взагалі, конструкція, очевидно, буде нежиттєздатна.

— Чому ж нежиттєздатна? — питаєте ви. Пилип Пилипович відразу ж втягне голову в плечі. — Ви мене не так зрозуміли, Олексію Павловичу. Я не сказав прямо. Я сказав: можливо!

— Саме так: не сказав прямо, — підхвилла літня пасажирка, з медаллю «За оборону Москви» на грудях. — Вони ніколи не кажуть прямо, а все з застереженнями. Створіть найталановитіший проект і хай про це дізнається Пилип Пилипович. Він відразу ж шепне вам у вухо: — А проект, мабуть, заріжуть.

— Чому — заріжуть?

— Чому? Тому, що ця комісія... вже будьте певні! Я її знаю: в неї жоден проект не пройшов без зачіпки.

— Нісенітниця! А проекти Серьогіна, Колоцова, Рибальченка!

— Приемний випадок — і нічого більше... — відповів він вам.

З цієї хвилини ваш настрої отруєно. Ненавиджу я їх!.. Хай Пилип Пилипович дізнається, що ось такі-то покохали один одного і одружилися. Він обов'язково вверне ущипливе слівце.

— Мені здається, що вони не зійдуться характерами.

— Дурниці, — скажете ви. — І він і вона хороші, чутливі люди і люблять один одного цілком безкорисливо.

— Гм... люблять, — кахикне Пилип Пилипович. — Воно, звичайно, так... Люблять і все інше... Але...

— Що, але? — прикрикнете ви на нього.

І Пилип Пилипович негайно б'є відбій.

— Я не запевняю, що вона обов'язково покине його. Але буває... буває... Ось тільки це я й хотів сказати, хе-хе-хе... — І Пилип Пилипович вислизне з ваших рук, як в'юн.

— І звідки вони тільки беруться? — посміхаючись, промовив капітан. — Чекаєш поїзда — Пилип Пилипович тут, як тут.

— Поїзд напевно прийде з добрячим запізненням, Знаємо ми ці графіки!

Вудиш рибу — він і тут знайде вас.

— Що, не клює? Нічого дивного, чудак ви такий! Хіба тепер є риба? Та її ще торік виглушили.

А коли ви в цей час підчепите на гачок доброго окуня, Пилипа Пилиповича і це не збентежить. — Я б на вашім місці не став їсти такої риби, — скаже він. — В її голові є отрута — не чули? А як же, дуже сильна отрута!

— Протягніть їх у газеті, — сердито сказала пасажирка з медаллю.

— Та от... дозвольте, — звернувся до мене капітан, з яким я встиг познайомитися. — Ви, коли не помиляюсь, журналіст? Чого ж краще! Протягніть їх як слід у фейлетоні, та подужче!

— Можливо, що й не надрукують, — пролунав з верхньої полиці самовпевнений голос.

Я підвів голову і зустрівся з тупим поглядом безсумнівного Пилипа Пилиповича.

— Чому не надрукують? — спитав я. — З такими суб'єктами треба боротися і викривати їх, і наша преса чудово це робить. Чи може у вас є сумніви щодо цього?

Пилип Пилипович кліпнув очима, чомусь озирнувся і зробив до нудоти солодке обличчя.

— Е-е... Ви не так зрозуміли мене, — промирих він. — Я ж, бачите, не сказав: не надрукують. Я сказав: можливо... хе-хе-хе... Можливо-во!

І смішно було дивитися на цього Пилипа Пилиповича, як намагався він скоріше зникнути в натовпі на пероні одеського вокзалу, куди поїзд наш прибув точно за графіком.

— Ледарям, рвачам, бюрократам, халтурникам, підлабузникам та їже з ними, — в 1947 році прийому не буде!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: Остап Вишня, Я. Галан, О. Козюренко, Ф. Маківчук, (відп. редактор), О. Міхалевич. Видавництво ЦК КП(б)У «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, Коцюбинського, 7. Телефон: 4-65-56, дод. 34. Прийом щодня від 2 до 6 год. Рукописи не повертаються. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 23-24 (106-107). (на укр. мові). Підписано до друку 17.XII —1946 р. Стат формат 72×105 см. I друк. арк.